

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
1 din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje

Strossmayerjeva ulica 1
pritličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. števil. 65.

Celje, dne 24. aprila 1927.

V »Slovenec«, glasilo SLS, smo povodom velikonočne izpremembe v vladi čitali trditev, da so bili Slovenci kot narod že tretjič varani in ogoljufani od Beograda, da pa slovensko ljudstvo na to krivico dostojanstveno molči.

Ni nič novega, da »Slovenec« sebe in klerikalno stranko istoveti s Slovenstvom ter z interesi nas vseh in naše ožje domovine. Po številu mandatov v beograjski skupščini ima slovenski klerikalizem za tako trditev delno opravičilo, po številu glasov pa, ki so bili oddani za listo klerikalne stranke, je taka trditev nedopustna drznost in pravo klerikalno potvarjanje resnice. Ali klerikalizem razume tak posej doma s svojim tiskom tako dobro, da zastruplja tudi napredne ljudi, koje mu je uspelo do korenin razdvojiti in zaplesti v take medsebojne boje, da je njegovo delo lahko in da mu je celo uspelo, da je Beograd izročil Slovenijo klerikalcem v eksploatacijo. Pri tem ni bilo treba deliti moči in upliva klerikalcem s kako drugo stranko, samo nekaj računov osebnih ambicije iz vrst onih, ki se nazivajo slovenski radikali, se je poravnalo, in kupčija je bila perfektna.

Tretji v tej družbi so Nemci in nemškutarji, naši gospodovalci na tem terenu iz časov Avstrije, nekdanji importirani eksponenti germanske ekspanzije, ki je šla preko Slovenije proti Trstu ter preko Zagreba v Bosno, Albanijo in dalje na jug. Naš narod je od Nemštva in njega renegatskih jančarjev preстал strahotna nasilja. Vsa naša zgodovina nam priča o tem, vsa naša nedovršenost in nepopolnost in slabost na raznih poljih gospodarskega življenja ima svoj vekovni izvor in svoj historično utemeljitev v tem, kako je z nami gospodaril Nemeec in Avstrija. Germanstvo in Avstrija sta imela svoj sistem in ravno linijo, koncesij ni bilo za nikogar niti mimogrede nikdar. »Kdor ni naš in ni z nami z vso dušo za vselej, bo brez pardona zdrobljen« pod kolesjem one velike mašine, ki je vozila pod praporom nemške in avstrijske državne misli čez naše dežele. Da ni usoda zgodovine in Velika Pravica odločila svetovne vojne tako, bi nas bili že davno v prah stepfali vse Slovence kot nepotrebno napotje za visoke cilje nemške kulture in civilizacije, ki je imela svoj cilj v Trstu in v Sofuni. Naravno je torej, da z našimi Nemci in z renegati, ki so plod germanskega nasilja nad nami, nismo in

Volitve v Avstriji.

Socijalisti napredovali na celi črti. — Slovenci obdržali postojanke. — Gradiščanski Hrvati niso postavili svojih kandidatov.

Dunaj, 25. aprila. Včerajšnje volitve so potekle v vsej državi mirno in brez incidentov. Volilna udeležba je bila zelo velika in je znašala povprečno 80—90%. Posebno živahen je bil volilni boj na Dunaju, kjer so izvoljeni vsi odlični politiki in tudi vsi člani sedanje vlade. Po službenih podatkih je bilo pri prvi volitvi razdeljenih 145 mandatov in sicer so dobili: *Združena lista 76, socijalni demokrati 64 in Landbund 5 mandatov*. 12 mandatov se mora še razdeliti, dočim se bodo razdelili ostali mandati pri drugi volitvi. Pri volitvah leta 1923. so dobili krščanski socijalci 75 in socijalni demokrati 58 mandatov. Socijalni demokrati so pridobili na Dunaju 3 mandate. V dunajskem deželnem zboru je položaj nespremenjen.

Celovec, 25. aprila. Pri včerajšnjih volitvah v državni zbor sta bila na Koroškem oddana 170.502 veljavna glasova. Socijalni demokrati so dobili 62.566, Landbund 45.427, Združena lista 45.318, koroška slovenska stranka 9579, Ljudski socijalni blok 5025, Ude 856 in komunisti 741 glasov. Socijalni demokrati so dobili 4, Landbund 2 in združene meščanske stranke 2 mandata.

Istčasno so se vršile tudi volitve v koroški deželni zbor. Volilna udeležba je znašala 80%. Socijalni demokrati

so dobili 62.392, Landbund 45.530, Združene meščanske stranke 44.823, Koroška slovenska stranka 9551, Ljudski socijalni blok 5454, komunisti 1811 in Ude 873 glasov. Socijalni demokrati so dobili 16 (+ 1), Landbund 12 (+ 2), Združene meščanske stranke 11, slovenska stranka 2 in Ljudski socijalni blok 1 mandat. Slovenci so obdržali število glasov in dosedanja dva mandata, kar je tem večji uspeh, ker so se morali boriti proti struji frontni nasprotnikov in niso imeli proti sebi le političnih strank, marveč tudi ves državni in uradniški aparat ter celovskega škofa Bavarca dr. Hefflerja, ki je celo prepovedal slovenskim duhovnikom kandidature in se proti Slovincem tako grdo obnašal, da ga je celo ljubljanski »Slovenec« z dolgim članekom ožigosal.

Dunaj, 25. aprila. Po prvih vesteh o volitvah v avstrijski republikli so socijalni demokrati na celi črti napredovali in dosegli številčno velike uspehe. Izgleda pa, da tokrat ne bodo dosegli absolutne večine. Na Gradiščanskem so dosegle Združene meščanske stranke 14, socijalni demokrati 13 in Landbund 5 mandatov. Gradiščanski Hrvati niso postavili lastne liste, temveč so se priključili drugim strankam. — Zanimivo bo sedaj kako se obrne zadeva priključitve k Nemčiji.

Tem ljudem pa so dali te dni v Mariboru poslanski mandat oni, ki se imenujejo slovenski radikali. In pridržano je bilo koroškemu Slovincu radikalni, da se je umaknil na ljubo zastopniku spodnještajerskih Nemcev in renegatov v zasmeh zgodovini in trpljenju bratov v Korotanu.

Vse molči in računa račune oportunitete in dobička ter se opaja v plesu, vinu in sovraštvu do brata. Nacionalne organizacije molče, ker so v svojem jedru trhle in brez borbene sile, ker jim nedostaja moči, da žrtvujejo figure in na vse strani prirojene avtomate za visoke ideale nacije in države. Iz ozadja pa se reži še nenasičeno truplo slovenskega klerikalizma, ki uživa ob pogledu kako se onečašča in prodaja najvišji kapital naroda — njegova čast in njegova morala.

— Paže Hugo, ali spiš? — je vprašala nežno.

— Za božjo voljo, madonna, usmilite se me! — je odgovoril s slabim glasom.

Ogorčena nad njegovo trmo je vzklíknila:

— Na ta način si nikoli ne zasluziš mojega usmiljenja. To je torej tvoje plačilo za vse dobre, ki ti jih izkazuje gospod? To je torej ljubezen, katero mu vračaš? Le čakaj, da se vrne ...

— O, ko bi se vsaj že vrnil! — je vzdihnil Hugo.

— Ko se vrne, ga pograbi jeza in vse kosti ti premikasti.

— Toda jedel kljub temu ne bom je izjavil Hugo.

Dama je odšla z namenom povedati vse svojemu možu, čim se vrne. Ko je pa sedla zopet na klop ob steni in začela šivati, se je naenkrat zbalala, da bi je mož ne pokaral, ker je tako lahko miselno dražila paževo strast. — Ako mu pa utaji resnico, ji utegne očitati, da ni poslala po zdravnika in da ni poskrbela za zdravlila. Sirota ni vedela, kako bi se izmuznila iz te zagate.

Naenkrat so zatrobili v daljavi rogov in oproda je prišel z obvestilom, da se bliža grajski gospod z gosti.

— Morda ga mine trma, ko zagle-

... bratje v Italiji umirajo pod fašizma, bratje na Koroškem in onstran St. Ilja in Radgone tonejo v Nemstvu, povsod ob državni meji pa gradi nemški narod iz velike svoje moralne sile nemške šolske palače za slovensko deco. In nemški učitelj uči to deco, da so tam na jugu dežele, ki so bile Nemstvu iztrgane in da žive tam bratje, ki čakajo ...

To kar se je o Veliki noči v Beogradu izvršilo, je med narodnimi poštenimi ljudmi na Slovenskem rodilo zadoščenje, ker je mogočno dvignilo vero v pravico in zaupanje v državno idejo, ki je višja kot stranke in njih voditelji.

Taka je naša vera, porojena iz sličnih čustev trpljenja kakor v onih velikih časih, ko so nas skušali naučiti služiti domovini, ki ni bila naša, ker smo verovali v to domovino, ki redi danes še toliko izrodov na svojih prsih.

DRAGO ŽABKAR:

Kakofonija.

I. Tschechenfest 1898.

Narodna zavest in čut skupnosti v boju za obstanek, lastnosti, ki so dičile naše ljudstvo v obmejnih krajih pred vojno, in ki so dosegle vrhunec v osvobodilnem letu 1918, so se kaj kmalu zlasti med celiskimi, mariborskimi in ptujskimi Slovenci umaknile nekakemu oportunističnemu naziranju. Že takoj po preobratu je bilo stališče nekaterih naših ljudi napram našim dolgovečnim neprijateljem premilo in čiščenje ni imelo uspeha kakor se je pričakovalo. Marsikdo bo morda temu oporekal in stal na stališču pozabljenja. Vsem tem budi povedano, da bi izgledalo čiščenje od druge strani v slučaju zmage centralnih drav v svetovni vojni povsem drugače; da, še huje bi bilo kakor delajo Italijani. Niti enega zavrednega Slovence ne bi bilo v naših obmejnih mestih, najmanj pa v Celju. To kažejo načini, ki so jih vporabljali naši prejšnji vladarji na mestnem magistratu in dogodki, ki so bili v Celju na dnevnem redu.

Svoj čas sem imel priliko, da sem mogel brskati v arhivu na mestnem magistratu. V roko mi je prišel debel spis z naslovom »Das Tchechenfest 1898«. Spomnil sem se na čase, ko smo bili še kot mladi dijaki pričali šikanam in preganjanju slovenskega življa. Z veseljem sem prepisal nekaj teh spisov, da jih ob priložnosti ob-

ga gospoda — je razmišljala madonna Ginevra.

In ko je bila miza pogrnjena ter se šibila pod obilico najboljših jestvin, je poklical gospod paža. Tedaj mu je gospa rekla:

— Že tri dni se noče dotakniti nobene jedi. Poizkusite sami, morda se spametuje.

Mož je vstal od mize in odšel k pažu. Gospa je šla za njim.

— Kaj ti je? — je vprašal že na pragu.

Hugo je odgovoril:

— Čutim nekako težo tu v želodecu, tako, da ne morem jesti.

— To ni res! — je odgovorila dama. — Ni res! Pri tej bolezni, ki tare njega, bi prav lahko jedel.

Potem se je obrnila k pažu, rekoč:

— Zdaj mu pa povem, zakaj se že tri dni postiš. Ali boš jedel?

— Kar povejte, jedel pa le ne bom — je odgovoril in lovil sapo, da bi vsaj tik pred smrtjo zmagal. Gospod, ki mu je odkritosrčen odgovor ugajal in ki se mu je zdel zagonetni izraz na ženinem obrazu sumljiv, je v duhu že dolžil sooprogo, da je grdo ravnala s pažem. Toda Ginevra je neustrašeno nadaljevala:

— Tistega dne, ko ste odpotovali, si je drznil stopiti zvečer v mojo sobo in sicer v hipu, ko sem se slačila ...

Adolfo Albertazzi:

Trmasti paž.

(Srednjeveška novela.)

Madonna Ginevra se je glasno smejala in razmišljala: Kaj neki je ob sedlo tega fantiča?

Potem se je začela slačiti in znova se je na ves glas zasmejala: Kaj mu je prišlo na misel? Naposled je ziezla v posteljo, potegnila odejo čez glavo in ker moža ni bilo doma, je zaspala brezskrbno z nasmehom na ustnah.

Zato pa Hugo ni mogel zatisniti oči. Ako bi se bil razjokal, bi mu odleglo, ker pa ni mogel plakati, se je valjal dolgo po postelji in ni zatisnil oči, dokler ni bil trdno prepričan, da je ravnal kot pravi vitez. Ko se je pa drugo jutro prebudil in se skoraj kesal svojega dejanja, je spoznal, da je bil zelo nepreviden. Misli je celo, da je zabiti vse, kar se je prejšnji večer zgodilo. Toda pozabiti ni mogel. A kako naj stopi pred madono? Na pomoč mu je priskočila ljubezen, ki je znova razvnela njegovo fantazijo in mu pred očila netaktnost kot veliko junaštvo. Ni hotel vstati. Ko so ga prišli klicati, je pokazal s prstom na želodec, rekoč: — Tu me strašno tišči. Ne morem jesti.

Drugi dan je madonna vprašala, kaj je s pažem.

— Nič ni, so odgovorili. Ne zmeniš se ne za prošnje, ne za opomine. Pred včerajšnjim mu je prinesla služkinja skodelico svežega mleka, samo smetano, da je človeku kar srce poskakovalo; druga mu je prinesla še toplo jajce, toda on je zamižal in odklonil vse te dobre. Pozneje je bil pri njem tudi komornik in mu ponujal grozd z debelimi sladkimi jagodami. Nekaj časa ga je požiral z očmi, potem ga je pa odločno odklonil.

Tedaj je odšel komornik v sobane, kjer je madonna Ginevra krpala staro krzno. Pela to pot ni. Pospravil je nekatere stvari v sobi in dejal tiho, kakor da govori sam pri sebi:

— Gospod se vrne, pa ne bomo veseli.

— Zakaj ne? — je vprašala gospa s prisiljenim navdušenjem.

Komornik je odgovoril:

— Hugo bo umrl. Niti kapljice vina ne more več pogoltniti.

Madonna Ginevra je zardela. — Vstala je in odšla v paževo sobico.

Paž je ležal z zatisnjenimi očmi, ker je bil že tako lačen, da se mu je v glavi vrtelo. Njegov obraz je bil izmučen in prepelasto siv. Ko je zaslišal korače, je odprl oči in spoznal damo.

javim. Nisem pač tedaj mislil, da pride kdaj čas, ko bodo naši lastni bratje segali v roko onim, ki so nas preganjali. Da so to samo bratje, ki pred vojno niso živeli v Celju, bi bilo še kako umeti; nikakor pa ne razumem, da se dobe med njimi tudi taki, ki so na svoji lastni koži čutili vso grdobijo in oholost nemške gospode.

Leta 1898 so nameravali prirediti češki visokošolci študijsko in reprezentančno potovanje po slovenskih krajih in obiskati poleg drugih krajev tudi Trst, Ljubljano in Celje. Za to so prosili mestni urad v Kraljevih vinogradih (Praga), da sporoči to namero in program potovanja vsem v poštev prihajajočim mestnim občinam. Z dopisom z dne 20. julija 1898 je obvestil o tej nakani mestni urad v Kraljevih Vinogradih celjski »Stadtamt«. Ta je to vlogo zavrnil, ker je bila spisana v češkem jeziku, in je naslovil na odpošiljatelja sledeči dopis: »An die Gemeindevorsteherung Königliche Weinberge bei Prag mit dem Ersuchen, den Verfasser dieser Eingabe anweisen zu wollen, dieselbe in deutscher Sprache hieramts einzubringen, da in Angelegenheiten des eigenen Wirkungskreises hieramts nur deutsche Eingaben angenommen werden. J. Rakusch. (Predstojništvu občine Kraljevi Vinogradi pri Pragi. Prosimo, da opozorite pisca vloge, da jo sestavi v nemškem jeziku, ker se sprejemajo tu v zadevah lastnega delokroga uradno le nemško pisane vloge. J. Rakusch.) Predstojništvu občine Kraljevi Vinogradi je bilo seveda toliko zavedno, da na tako žalitev sploh ni odgovorilo. Češki jezik je bil jednakopraven nemškemu in bi s tisto pravico mogla zahtevati vsaka češka ali slovenska občina, da ji mora visoki celjski »Stadtamt« dopisovati v češkem oz. slovenskem jeziku, kar pa gospodom pri tem »Stadtamt« seveda ni nikoli šlo v glavo.

Da so gospoda vlogo vseeno razumeli, saj so imeli med seboj dovolj ljudi, ki so bili po krvi Čehi in so razumeli ta jezik, dokazuje dejstvo, da so začeli takoj delati z vsemi silami, da bi preprečili poset Čehov. Že 22. jul. 1898, torej takoj drugi dan, so pisali mestnim uradom v Celovcu, Mariboru in Gradcu za nujno pomoč.

Vsebinska teh dopisov osvetljuje namene, ki so jih imeli. Hoteli so imeti v svojih rokah neomejeno policijsko oblast, da bi mogli nemoteno spustiti svojo preizkušeno gardo na slovenske goste. Te vloge na Stadtrat Graz in Marburg in na Magistrat Klagenfurt se glasijo doslovno: »Für den 9. August l. J. steht ein Repräsentationsbesuch tschechischer Hochschüler in Cilli in Aussicht und es hat sich der hiesigen Bevölkerung heute schon eine derartige Erregung bemächtigt, (seveda umetno napravljena razburjenost, kajti kdo je novico raztrosil?) dass das Schlimmste zu befürchten ist. (Gotovo za Slovence.) Bei den bisherigen slovenischen Veranstaltungen in Cilli wurde die Gendarmerie als Assistenz der städtischen Sicherheitswache aufgeboden, welche in

Verkennung ihrer Aufgabe (da mora pristransko Nemcem pustiti pretepati Slovence) sich gegen die deutsche Bevölkerung der Stadt richtete. Dies muss nun anders werden; es wird zwar alles aufgeboden werden, um das Fest zu verhindern, im äussersten Falle aber soll dahin gewirkt werden, dass nicht einer Laune der nationalen Bedrücker unserer Stadt zu Liebe unsere Bevölkerung drangsaliert und in ihrer freien Bewegung innerhalb ihrer eigenen Stadt gehindert werde. Hierzu ist unsere städtische Sicherheitswache nicht ausreichend und bedarf einer ausgiebigen Verstärkung. Es wird demnach das ebenso höfliche als dringliche Ersuchen gestellt der Stadtgemeinde in Cilli im Bedarfsfalle auf deren Kosten für den 9. und 10. August l. J. (25 — 20 — 10) erprobte deutsche Sicherheitsorgane zur Verfügung zu stellen. (Dne 9. in 10. avg. t. l. nameravajo prirediti češki dijaki reprezentančni poset v Celju. Prebivalstva se je polotilo tako razburjenje, da je pričakovati najhujših posledic. Pri dosedanjih slovenskih prireditvah v Celju je bila pozvana za asistenco mestne varnostne straže žandarmerija, ki pa je svojo nalogo krivo razumela in usmerila svoje postopanje proti Nemcem. To se mora odslej spremeniti. Sicer bodo storjeni vsi koraki, da se to sialve sploh prepreči; v najskrajnejšem slučaju pa se mora doseči, da ne bo naše prebivalstvo našim nacionalnim vsiljivcem na ljubo izživljeno in v prostem gibanju v svojem lastnem mestu ovirano. Da dosežemo ta namen, je pa naša varnostna straža preslaba; vsled tega prosimo uljudno in nujno, da nam pošljete v slučaju potrebe za dan 9. in 10. avgusta t. l. na naše stroške (25 — 20 — 10) preizkušeni nemški stražniki.) Kaj je pomenila v tedanjih časih beseda »preizkušeni nemški policisti«, to je menda vsakemu tedanjemu Celjanu popolnoma jasno. S tem, da onemogočijo asistenco žandarmeriji, so hoteli dati nemški sodrgi popolnoma proste roke pri napadu na Slovence in Čeha. (Dalje pride.)

Celjska kronika.

e NEPRIČAKOVAN GOST se je pojavil v noči od nedelje na ponedeljek. Okoli pol dveh je začel padati sneg, ki je v kratkem času pobelil hrib in dol. Jasno je, da se nam je sedaj koncem aprila, ko se je narava že tako razvila, slabo ustregel. Okoli poldneva v ponedeljek pa je začel sneg zopet kopneti in je popoldne izginil. Le po gorah in v senčnih legah je ostal.

e PRAZNOVANJE 1. MAJNIKA. Združene razredne socialistične organizacije proslavijo letos 1. majnik v Celju slavnostno. Dne 30. aprila zvečer bo v veliki dvorani Narodnega doma socialistični kulturni večer z godbo, predavanji in igro. Dopoldne 1. majnika ob desetih pa bo manifestacijsko zborovanje na Dečkovem trgu na katerem bo govoril oblastni poslanec g. Petejan. Potem bo obhod po mestu. Popoldne ob štirih bo zopet odhod p. mestu

Tu je gospod spoznal, da ima paž nekaj na vesti.

— Čemu? — je vprašal nestržno.

Toda dama je znova vprašala paža:

— Ali boš jedel?

— Paž, ki je bil sklenil umreti, je znova vzdihnil in odkimal z glavo.

— Slačila sem se — je nadaljevala dama — a on je prišel k meni ves razburjen ter zahteval od mene ... Le pomislite!

— Skratka! — ja zakričal gospod.

— Ali boš jedel? — je ponovila dama zadnjič. In zadnjič je odgovoril paž z močnim glasom: Ne!

Tedaj bi morala dama povedati vse, toda beseda ji je obšla v grlu.

— Prosil me je — je nadaljevala z drhtečim glasom. — Zahteval je ... toda mož je slutil v njeni zadregi nekaj strašnega. Zagrabil je paža za ramo in srdito zakričal:

— Kaj si hotel od nje?

Hugo je molčal. Iz njegovih oči je odsevala možata volja, ki jo je ljubezen tako utrdila, da je nobena grožnja ni mogla omajati. Njegova ljubezen je bila silnejša ko smrt. Bila je taka, da se je omeščalo celo madonnino srce. Gospa se je bala zase in za paža. Možev srd se je blizal vrhuncu. Še hip in katastrofa bi bila neizogibna. Gospo je premagalo občudovanje, a morda

tudi ljubezen (deček se je bil razvil v postavnega fanta). Zato je odgovorila pametno in previdno:

— Hotel je od mene vašega najboljšega sokola, katerega bi ne dal nikomur, ne grofu, ne knezu, ne prijatelju. Da ga izsili od mene, je začel gladovati.

Po teh ženinih besedah je lahko verni mož ukrotil svojo jezo. Na ves glas se je zasmejal, rekoč:

— Ako je to vzrok tvojih muk, tedaj nočem, da umreš! Jej, le jej, paže, saj dobiš sokola.

Po teh besedah je gospod odšel.

Toda dama se je pred odhodom približala pažu, ki mu je upanje oživilo in pordečilo obraz, ter je spregovorila naglo in veselo:

— Ker gospod hoče, da se potolažiš, se bom potrudila, da te tudi jaz potolažim.

In še več ko z besedami je obetala smeje z dolgim in nežnim pogledom, podobnim ljubezni polnemu božanju.

Tako je začel Hugo zopet jesti. In dobil je sokola.

V nedeljo 1. maja 1927 pri Celjski koči PLANINSKA VESELICA!

in velika ljudska veselica na Zelenem travniku.

e NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO opravlja ta teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

e ČETRTA TISKARNA. Kosovo hišo v Prešernovi ulici je sedaj vendar kupila družba Sv. Mohorja. S tem v zvezi pride v Celje četrta tiskarna.

e POJASNILO. Večnih neumnosti Stjepana Radića in njegovega dolgega jezika se je naveličal že ves civilizirani svet v državi. Sedaj je Jugoslovensko novinarsko združenje oficijelno proglasilo nad Radićem in njegovimi ljudmi bojkot, ki je obvezen za vse člane. Zato že danes ničesar ne omenjamo o radićevski prireditvi na Ptuj v nedeljo. Neposreden povod za bojkot je dal Radić s tem, da je zaprl žurnalizem v Zagrebško oblastno skupščino, da bi brez kontrole spuščal svoje zmešane govorance.

e KAKOFONIJA. O priliki Beethovenovega koncerta smo bili objavili članek »Simfonija« (blagozvočno soglasje), za katerega nam je dala povod jedka notica v »Cillier Zeitung«. Na to je v imenovanem listu izšel članek »Kakofonija« (grdo zloglasje). Da bodo naši čitatelji vedeli, kako grdo zloglasje je, če danes kdo hoče omogočiti pekdanje razmere, bomo odslej včasih objavljali spomine na minole čase — iz nemških uradnih virov.

e POPRAVLJAMO. O priliki smo bili objavili notico, da je bil med drugimi Orjunaši, ki so vrgli bombo v gostilno Kerenčič na Pesnici, aretiran tudi gospod Jožko Kavčič. Ugotavljamo, da g. Jožko Kavčič, privatni uradnik v Mariboru, sin posestnika Matevža Kavčiča na Ložnici, ni istoveten z onim Kavčičem in tudi ne v zvezi z atentatom.

e POROKA. V torek, dne 19. aprila se je poročil v Mariboru g. dr. Joško Erat, okrožni zdravnik v Dravogradu, z gospodično Sonjo Ušenovo iz Grušovelj. Mladima novoporočencema mnogo sreče!

e LJUDSKO VSEUČILIŠČE. V ponedeljek 25. t. m. ne bo napovedanega predavanja, ker se ni sklopičnih slik. — Zato je predavanje preloženo na 2. maja.

e RAZSTAVA OBRTNO-NADALJEVALNE ŠOLE. Dne 24. t. m. je bila razstava izdelkov obrtno-nadaljevalne šole v risalnici in sosednjem razredu državne deške meščanske šole v Celju. Razstava je privabila mnogo ljudi, ki so se hoteli prepričati o zmognosti in pridnosti naše mladine. Na nobeni predstavi se ne predstavita dva nasprotna si sveta tako dobro kakor tukaj. V prvi sobi so deklinski izdelki, ki so polni pestrih barv, različnih črt in okrasov tako, da oko z veseljem skače od risbe do risbe kakor metuljček od cvetke do cvetke. Nato prideš v risalnico, v svet, ki je nasproten prvemu. — Mrzlo železo, ostri robovi lesa in trde ravne črte kažejo težko delo moške obrti. Tu se prepričaš, da se ta dva sveta ne moreta združiti. Vsak mora živeti svoje lastno življenje. — Vsi izdelki so izvršeni marljivo in snažno. Vidi se, da se učiteljstvo mnogo trudi, da bi spopolnilo vse vrzeli. Z veseljem se obračajo oči na risbe, kjer spoznaš delo srednje nadarjenih deklic in dečkov. Mora se odkrito priznati, da zelo nadarjenih, ki bi stopili vidno v ospredje, ni mnogo. To je posebna točka, o kateri je treba razmišljati. — Razstave obrtno-nadaljevalnih šol so zelo velikega pomena, ne samo za stan, ampak za ves narod. A žal, da je še mnogo ljudi, ki ne znajo ceniti važnosti razvoja obrti.

e ŠAHOVSKA SEKCIJA ima svoj sestanek v ponedeljek, dne 25. t. m. točno ob 19. uri zvečer v društvenem lokalu (prej Čitalnica) v Narodnem domu. Šahisti ter člani in prijatelji šahovskega društva so vljudno vabljeni, ker se bo razpravljalo na sestanku o bodočem delovanju sekcije.

e OGENJ PRI »SKALNI KLETI«. Kmalu po polnoči od nedelje na ponedeljek je nastal iz doslej nepojasnjenega vzroka v bivšem kegljišču gostilne »Skalna klet« pod Starim gradom, last g. Reša, ogenj, ki se je hitro razširil na celi objekt, ki služi že nekaj let za skladišče. Domačinom se je kmalu posrečilo požar omejiti, tako da so ostala pozneje došli celjski požarni brambi le še varnostna dela. Polovico bivšega kegljišča so bili pred par dnevi odstranili, dočim so mislili ostali del podreti

te dni. V objektu se je nahajal avto, ki je tudi zgorel. V kleti poleg kegljišča je bilo shranjenih več sodov bencina, last trgovca g. Ravnikarja. Če bi se bil ogenj razširil, bi bila eksplozija bencina neizogibna. V tem slučaju bi bilo postalo tudi stanovanjsko poslopje s pritliklinami žrtve požara. — Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno.

e IZLET GOSTILNIČARKE NADALJEVALNE ŠOLE. O priliki strokovne razstave gostilniške, hotelske in kavarniške obrti v Gradcu dne 2. in 3. maja priredi celjska gostilničarska šola poučen izlet v Gradec, kar bo brez dvoma velikega pomena za nabrazbo našega strokovnega naraščaja.

e TRGOVSKO DRUŠTVO V CELJU sklicuje za četrtek, dne 5. maja t. l. svoj XVIII. redni letni občni zbor, ki se bo vršil v rdeči sobi v Narodnem domu z običajnim dnevnim redom. Začetek zborovanja je ob pol osmi uri zvečer. Na sklepčnost zborovanja je potrebna navzočnost ene tretjine članov. Za slučaj nesklepnosti se bo pa v smislu § 11 društvenih pravil vršil eno uro kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno ob vsakem številu navzočih članov.

e TATVINA ALI IZGUBA? Dne 18. aprila je bila čevljarskemu mojstru Josipu Dobovičniku iz Trbovelj na vlak iz Petrovč do Celja ukradena iz hlačnega žepa od neznanega storilca listnica z vsebino okoli 550 Din, tri srečke loterije Invalidskega doma v Trbovljah in uverenje Obrtne banke v Ljubljani. Na vlaku je bila baje gneča, da je moral ves čas stati. Eventuelna izguba od blagajne na kolodvoru v Petrovčah pa do Celja (do gostilne Perger) ni izključena.

e PROSTO STANOVANJE. V Lipli št. 17, obč. Teharje, se odda pri Mariji Krajnc soba s številnikom. Stranke, ki jih zakon ščiti, se naj do 27. t. m. ob 12. dopoldne oglase v pisarni stanovanjskega sodišča.

e Borza dela objavlja sledeče:

A. Dela iščejo moški: 2 oskrbnika, 43 majerjev in hlapcev, 4 vrtnarji, 52 rudarjev, 1 tlakovalni mojster, 4 kamnoseki, 1 pečar, 7 kovačev, 7 ključavničarjev, 2 kleparja, 4 železolarji, 1 strojni ključavničar, 1 mehanik, 3 elektromonterji, 1 lopatilovodja, 23 mizarjev, 7 kolarjev, 2 sodarja, 1 žagar, 4 sedlarji, 1 torbar, 3 tkalci, 13 krojačev, 13 čevljarjev, 1 klobučar, 13 pekov, 2 slaščičarja, 3 mlinarji, 2 zidarska polirja, 9 zidarjev, 3 t. sarij, 2 slikarja-pleskarja, 9 strojnikov kurjačev, 9 trgovskih pomočnikov, 6 šoferjev, 107 težakov, več slug in kočijažev, 9 pisarniških moči, 8 vajencev.

B. Ženskn: 2 kmečki dekli, 5 šivilj, 1 hotelska kuharica, 10 natakar, 2 prodajalki, 59 kuharic, sobaric in služkinj, 2 kontoristinj, 2 bolničarki.

— Delo je na razpolago moškim: 12 hlapcem, 3 vrtnarjem, 40 rudarjem, 50 kamnosekom za izdelovanje granitnih kock, 2 pečarjem, 1 delovodji za izdelavo lopat, 1 ključavničar, 1 železolar, 1 klepar, 1 lopatilovodja, (Baggerführer), 10 mizarjem, 2 kolarjem, 1 strojnemu tkalcu, 1 sedlarju, 17 krojačem, 2 čevljarjem, 2 pekoma, 2 slaščičarjem, 13 zidarjem, 2 tesarjem, 1 šoferju, 21 težakom, 1 hišniku, 12 vajencem. — Ženskam: 22 kmečkim deklam, 1 vrtnarici, 1 likarici, 2 kuharicam za restavracijo, 4 natakaricam, 1 prodajalki, 20 kuharicam, sobaricam, služkinjam, 1 strojepiski, 1 vajenki za štepanje.

Širom domovine.

e Podpora vojnim invalidom. Minister za socialno politiko je povodom pravoslavnih praznikov nalezal Udruženju vojnih invalidov podporo v znesku 40.000 Din.

e Tečajji za lekarniške pripravnike. 1. maja se prično obilgatni tečajji za vse lekarniške pripravnike v državi. Tečajji se bodo vršili v Beogradu in Zagrebu in bodo trajali dva meseca.

e Enotna nova farmakopeja. V ministrstvu za narodno zdravje je te dni pričela svoje delovanje posebna komisija, ki naj izdela enotno farmakopejo za vso našo državo. Kakor v informiranih krogih zatrjujejo, bo nova farmakopeja stopila v veljavo početkom prihodnjega leta.

ITO-pasta je za zobe najboljša!

Š **Sklepanje zakonov brez predpisane poroke.** Kakor beležijo beogradske novine nameravata minister pravde in notranji minister v sporazumu z ministrom za vere izdati odredbo, s katero se bo reguliralo vprašanje konvalidacije in veljavnosti zakonov, ki so bili sklenjeni brez predpisane bistvene oblike porok na ozemlju, kjer je v veljavi člen 3. zakona o bračnem pravu iz leta 1894. Uredba bo imela zakonito moč.

Š **Samomor radi bede in bogatstva.** V Beogradu je skočila v Donavo brezposelna delavka Darinka Kardičeva. Rešili so jo čolnarji in je izpovedala, da je hotela v smrt radi bede. V Somboru pa so našli 28 letnega trgovca Josipa Marinkovića. Bil je zelo bogat in se je v svojih najlepših letih naveščeval življenja.

Š **Žična železnica na Triglav.** Iz Beograda prihaja poročilo, da se je naša vlada resno zavela za to, da se zgradi še tekoma tega leta žična vzpenjača na Triglav.

Š **Brezžična oddajna postaja v Domžalah.** V Ljubljano je te dni prispel material za oddajno brezično postajo v domžalskem trgu. Material je določen za poslopje, v katerem se bodo montirali stroji. Na travniku v bližini Domžal, ki ga je že bila pred leti kupila država v ta namen, se najprej postavi precej obsežno poslopje za stroje. Kasneje dospe še ostali material za dve anteni in pa stroji. Z gradbo postaje prično v doglednem času.

Š **Ureditev agrarnih odnošajev v Sloveniji.** V ministrstvu za agrarno reformo je bila sestavljena posebna komisija, ki naj izdela načrt za ureditev agrarnih odnošajev v Sloveniji ter v Hrvatski in Slavoniji.

Š **Smrtna kosa.** Na Gomilskem je umrla posestnica ga. Frančiška Virant, vzorna, srčno dobra žena, ki ni storila nikomur nič žalega, dobro pa, kjer je le mogla. Zato je bila spoštovana in priljubljena daleč naokrog. Dosegla je starost 73 let. Pogreb je bil v nedeljo popoldne ob 3. uri. Bodi blagi pokojnici ohranjen trajen spomin!

Š **Svinje so ga pojedle.** V selu Zlatih blizu Mostarja se je triletni sinko posestnika Perišića neopazeno spravil v svinjak, kjer se je menda hotel igrati s prašički in svinjami. A ko ga je njegov oče zvečer začel iskati vsepovsod, je našel v svinjaku le še nekaj ostankov sinčkovega trupla.

Š **Nevarna vlomilska tolpa pod ključem.** Železniška policija v Subotici je aretirala nevarno vlomilsko tolpo: Riharda Viraga, Ivana Jakša in Antona Generyja, ki priznavajo, da so v zadnjih štirih letih izvršili celo vrsto vlomov in nedavno tudi atentat na železniški progi pri Subotici, kjer so iz tračnic pobrali 20 vijakov, hoteli povzročiti katastrofo in potem opliniti vlak. Aretirana trojica je bila izročena sodišču, za ostalimi člani tolpe pa je razpisana tirala.

Š **PISALNI STROJI IN PISALNI STROJI SO DVOJI.** In ako vam tisočkrat nasprotno zatrjujejo — ne dajte se izpeljati na led. Poizkusite, da se pomirite, vse stroje, ki so v prometu, kolikor mogoče natančno in potem izvolite. — Res je, kdor mora izbirati, se mora tudi mučiti. Pa navzlic vsemu. Rajši se mučite nekoliko ur z izbiranjem, kakor leta in leta s strojem, ki vas ne zadovoljuje. Ako si pa vsekakor hočete prihraniti izbiranje in muko, lahko prav tako mirno kakor bi bili poizkusili vse stroje, naročite »na slepo« *Continental*. S tem ste si kupili desetletja trajajoče veselje. Samoprodaja: Ivan Legat, specialni mehanik, Maribor, Vetrinjska ulica 30, tel. int. 434. 355

Razgled po svetu.

Š **Proces proti Zaniboniju.** Te dni se je končal v Rimu proces proti liti Mussoliniju, ki je hotel ustresati naslednjo razsodbo: Tit Zaniboni, general Alojzij Capello in Ursella (in contumaciam) na 30 let ječe. Zaniboni pa razen tega na 360 lir globe; Ducci na 12 let in en mesec, Nicoloso in Alojzij Calligaro na 10 let, 10 mesecev in 10 dni; Riva pa na 7 let ječe. Razen tega so vsi obtoženci obsojeni na 3 leta posebnega nadzorstva po prestani kazni in trajno izključitev od

vseh javnih služb. Obtoženca Celloti in Angel Calligaro sta oproščena zaradi nezadostnih dokazov, pač pa je bil Angel Calligaro obsojen na 4 mesece ječe zaradi žaljenja orožnikov.

Š **Sprava med Rusijo in Švico.** Po vestih iz krogov Društva narodov, je izjavil Litvinov, da se tudi Rusija udeleži svetovne gospodarske konference. Istočasno je bila obveščena švicarska vlada, da bo Litvinov svoje potovanje v Ženovo v Bernu prekinil, da v svečani obliki obnovi diplomatske odnose s Švico.

Š **Rusija garantira neodvisnost Afganistana.** Listi poročajo iz Moskve, da je treba smatrati rusko afgansko pogodbo o prijateljstvu in nevtralnosti, ki je bila podpisana v Carigradu, za važen dogodek v centralni Aziji. Pred 20 leti je bivša caristična vlada privolila v to, da spada Afganistan pod anoleško vplivno sfero. Ker sedaj sovjeti jamčijo za neodvisnost te države, se vidi v tem ost proti Angliji.

Š **Banditi napadli mesta.** Listi poročajo iz Rio de Janeiro, da je 200 mož broječa razbojniška tolpa napadla mesto Montenegro v severni Braziliji. Banditi so oropali vse bagajne. Oblasti so poslale v zasedeno mesto oddelek vojaštva.

Š **Vojaški psi pri povorki.** Pred otvoritvijo kongresa sovjetov so korakali po moskovskih ulicah vojaški orkestri, ki so igrali internacionalo. Za njimi so korakali v štiristopnih vrstah vojaški psi, ki so spremljali internacionalo s cvilenjem in lajanjem. Bilo jih je nad 300. Prebivalstvo si je privoščilo na račun te fenomenalne povorke marsikak dovtip.

Š **Ciganska šola na Češkem.** Češkoslovaško prosvetno ministrstvo je otvorilo v Ungvaru, glavnem mestu karpatske Rusije, cigansko šolo, ki jo obiskuje 38 ciganskih otrok. Češkoslovaške oblasti se zelo trudijo kultivirati cigane, ki stoje na najnižji kulturni stopnji in ki so nedavno mnogo škodovali ugledu republike radi ljudozerske afere. Učni načrt te šole je zelo zanimiv. Poučuje se: goslanje, popravljanje kotlov, čitanje, pisanje in računstvo.

Š **Veličasten pogreb ustreljenega zločinca.** V Chicagu se je vršil te dni veličasten pogreb nekega bandita, ki ga je redar ustrelil. Pogreba se je udeležilo mnogo zločincev, seveda samo takih, ki so kazni že odsedeli ali pa še niso bili obsojeni. Za krsto so peljali v 22 avtomobilih nebroj krasnih vencev, čijih vrednost cenijo ameriški listi na 30.000 dolarjev.

Š **Kmečki strah na Štajerskem.** V okolici Gradca se je zopet pojavil »Bauernschreck«, ki navdaja ondoto prebivalstvo z nepopisnim strahom. Nedavno so kmetje razglasili, da se je strah preselil na Koroško, zdaj pa so našli ljudje v snegu raztrgano srno, ki je bila ranjena na poseben način, ki se pripisuje »Bauernschrecku«. Strahu pa le ne more nikdo izslediti in kmetje najavljajo nov pogon na neznano zverino.

Š **AVTOMOBILSKA NESREČA.** Avto avtomobilske linije Špilje-Gradec je v četrtek pred opernim gledališčem v Gradcu povozil sina zagrebškega trgovca Vena Kučerč, 16 letnega realca Otmarja Kučerč, ki je bil na mestu mrtve. Šofer, ki je zakrivil nesrečo, je bil takoj aretiran.

Š **REKORD V TATVINAH.** Iz Vratislave poročajo, da je bila izrečena obsodba nad francoskim državljanom Josefom Barbejem, ki ima na vesti okrog 2000 tatvin. Rekordni tat je bil obsojen na 12 let težke ječe.

Š **TURISTI KOT LJUDOŽRCL.** Iz Buenos Airesa poročajo o groznem zločinu štirih turistov, ki so se v gorovju izgubili. Ko jim je zmanjkalo živil, so sklenili, da enega ubijejo in pojedjo. Z žrebom so nato res določili žrtev in svoj namen izvršili. Ko so oblasti zvedele za ta kanibalizem, so vse tri preostale turiste zaprle.

Š **NOVI FALZIFIKATI FRANCOSKIH FRANKOV.** Francoska državna banka je prišla na sled novim falzifikacijam 100-frankovskih novčanic. Tekom zadnjih tednov so našli več sto takih falzifikatov. Banka je s svoje strani uvedla preiskavo. Ker pa je v afero zapletenih več visoko stoječih osebnosti in tudi mnogo inozemcev, zadeva ni bila izročena policiji, ker bi preiskava lahko dovedla do težki diplomatskih zapletljajev.

Š **Z ZRAKOPLOVOM OKROG SVETA.** Znani graditelj cepelinov dr. Eckener je izjavil, da bo še tekom letošnjega leta priredil polet okoli zemlje z novim, moderno opremljenim cepelinom, ki je že v delu. Pot bo vodila preko Nemčije, Rusije čez Sibirijo in Tihi ocean v Severno Ameriko in od tam nazaj v Evropo. Potovanja se bo udeležilo 40 oseb.

Š **POGOVOR POTAPLJAČA Z LETALCEM.** Severnonemška radiodružba je delala v pondeljek zanimive poizkuse s pogovorom med potapljačem in letalcem. Letalec je skušal dobiti iz aeroplana zvezo s potapljačem, toda poskus se ni obnesel, ker je radioaparatus odpovedal. Radio-družba je kljub temu neuspehu prepričana, da se ji bo posrečilo uresničiti ta zamisel.

Kino.

Š **Mestni kino.** V pondeljek 25. aprila se na splošno željo še predvaja sijajni Nordisk film: »Pleši Bajco!« Velika drama ljubezni in trpljenja v 7 delanjih. — Torek 26. in sredo 27. aprila: »Bonjour Paris.« Največja svetovna revija. Gostovanje celga ansambla Casino de Paris s sodelovanjem svetovnoznane plesalke Mistinguette.

Š **Kino Gaberje.** Pondeljek 25. in torek 26. aprila: »Moj prijatelj šofer.« Vesel pustolovski Ufa-film. V glavnih vlogah Oscar Marion, Livio Pavanelli in Ferdinand von Alten. Naravni posnetki s francoske rivijere, Dalmacije in Črne gore.

Gospodarstvo.

Š **SVETOVNA GOSPODARSKA KONFERENCA.** V Ženevi se vrše velike priprave za svetovno gospodarsko konferenco, ki se sestane dne 4. maja pod predsedstvom bivšega belgijskega ministrskega predsednika Theunisa v prostorih Društva narodov. Kakor se zatrjuje, bodo vse obravnave, tako v plenumu, kakor tudi v posebnih odborih, javne. Konferenca bo trajala bržkone tri do štiri tedne ter se je bo udeležilo okrog 200 delegatov in več sto ekspertov. Konferenca bo najprej razpravljala o splošnem gospodarskem položaju Evrope, nato pa se bo zlasti obširno bavila s problemi tarifne in trgovske politike, pri čemer bo posvečena posebna pažnja vprašanju trustov in kartelov.

Š **Olajšave za nakup deviz pri potovanju v inozemstvo.** Finančni minister je pooblastil finančne delegate, da morejo izstaviti legitimacije in dovoljenja za nakup deviz. 1.) Za vzdrževanje dijakov v inozemstvu do 4000 Din mesečno, 2.) za stroške bolnikov v inozemskih sanatorijih in zdraviliščih do 6000 Din mesečno in 3.) za potrebe onih, ki se v svrhu konsultiranja zdravnikov ali v podobnih slučajih dalje časa nahajajo v inozemstvu do 10.000 Din za vsako potovanje. Kolkovanim prošnjam je treba priložiti potrdilo o inskripciji odnosno zdravniško spričevalo.

Š **Vagoni za izvoz.** Prometno ministrstvo je storilo vse, da bo v bodoči izvozni sezoni na razpolago zadostno število vagonov. Že sedaj so posamezne direktije dobile naročilo, da forsirajo transport drv in gradbenega lesa, tako da bo ta prevoz še pred jesensko izvozno sezono, to je do 1. septembra t. l. končan. Med sezono se bodo vagoni za transport gradbenega lesa in drv do objevali interesentom le, kolikor se ne bodo potrebovali za sezonsko blago. Upajmo, da se bodo ti računi obnesli. Doslej so se še vsako leto izjalovili.

Š **Težek udarec za našo papirno industrijo.** Z novim finančnim zakonom se je znižala carina na rotacijski papir od 1'32 Din na 0'11 Din za kg, torej na eno dvanajstino dosedanje carine, oziroma na eno šestnajstino stare tarife. To znižanje carine predstavlja precejšnji udarec za našo papirno industrijo, predvsem za Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode, ki bodo morale popolnoma ustaviti proizvodnjo rotacijskega papirja in odpustiti 142 delavcev. To podjetje je leta 1921. uredilo svoj največji papirni stroj za proizvodnjo rotacijskega papirja. Šele pred kratkim je podjetje povečalo kapaciteto tega stroja.

Š **NOVO LEŽIŠČE ZLATE RUDE V ČEŠKOSLOVAŠKI.** V Slovaški

(Kremenice) in južni Češki (Volin) so bila v zadnjem času odkrita bogata ležišča zlate rude. V starem rudniku v Kremenici so delavci naleteli na žilo zlate rude, ki je tako bogata na zlatu, da je mogoče iz 1 tone nakopane rude dobiti skoro pol kilograma zlata.

Ljudska prosveta.

Š **DR. IVAN ŠANDA: KRALJ SAMO.** V Celju je izšel iz tiska prvi snopič epa »Kralj Samo«, obsegajoč prvi spey lepe narodne pesnitve dr. Ivana Šande. Snopič stane 5 Din in se naroča pri pisatelju v Rogatecu na Štajerskem. — Priporočamo ep, ki je plod truda dolgih let.

Š **Podaljšanje Balokovičev natečaj.** Natečaj violinista Zlatka Balokovića za koncertno skladbo (violina in orkester) domačega skladatelja je podaljšán do 15. novembra t. l. Nagrada znaša 25.000 Din. Uspeh natečaja se objavi v listih dne 1. januarja 1928. Rokopisi naj se pošljejo na naslov: Ivo Mladinec, tajnik Jugoslav Circle, 222 Fourth Avenue, Newyork.

Š **Visoka novinarska šola v Pragi.** Na skupščini češkoslovaških novinarjev v Pragi je minister prosvete dr. Hodža izjavil, da namerava vlada čimprej ustanoviti v Pragi visoko novinarsko šolo. V to svrhu potrebna vsota bo sprejeta v državni proračun za prihodnje leto.

Š **Stotisoč za akademijo znanosti.** Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je prispevala v Fond za akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo znesek Din 100.000. Umevanje, ki ga je pokazal ta zavod za najvišja slovenska prosvetna instituta, je vse hvale vredno.

Em. Lilek.

Henry Fordov „Mednarodni Žid“.

(Predavanje na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

Kakšni ljudje so na čelu velikih filmskih družb? Nekdanji raznašatelj novin, starinarji, komiji, posestniki tingeltangla in dr. Predstojnik neke židovske družbe je celo javno priznal, da njegova družba ne smatra za svojo dolžnost igrati čuvaja kreposti, javne npravnosti in dobrega ukusa.

V XXXI. poglavju, ki ima naslov: »Zahtevane pravice«, našteva Ford pravice, ki jih zahtevajo Židje v Združenih državah.

1. Neomejeno doseljevanje.
2. Službeno priznanje židovskih verskih ustanov od mest, državne in zvezne vlade.
3. Zadušenje vsega, kar spominja na Isusa Krista in na krščansko vero od strani mestnih, državnih in skupnih državnih vlad v javnih dokumentih in na javnih skupščinah.

4. Službeno priznanje sobote kot praznika. Nobeden se ne protivi če hočejo Židje svetkovati svoj sabat. Ali nekaj drugega je, če hočejo napraviti svoj sabat za praznik vseh drugih, in še celo s pripombo, da je nedelja »kristologično objavljenje«.

5. Pravica Židov, da smejo ob nedeljah imeti odprte svoje trgovine, fabrike in gledališča ter po svoji volji delati in trgovati.

6. Ukinitev božičnega praznovanja v javnih šolah, na javnih trgih in v policijskih pisarnah; prepoved javnega postavljanja božičnih dreves in javnega pevanja božičnih pesem. Vse polno kehlavskih poročil zna pripovedati o zmagi teh zahtev.

7. Odpust iz službe in sodnijsko kaznovanje vseh javnih uslužbencev, ki vršijo kritiko na židovski rasi, tudi če se to godi v javnem interesu.

8. Ustanovitev židovskih sodnih (beth din) v javnih sodnijskih hišah.

9. Odstranitev vseh knjig iz šol in univerz, ki so od Židov proglašene za nespodobne. S Shakespearovim »Benječanskim trgovcem« se je to že zgodilo.

10. Prepoved porabe besede »krščanski«.

Njujorska židovska občina (Kehilah) je celo porabo besede »amerikanizacija« obsodila, ker bi se pod to besedo mogla razumeti tudi beseda »kristijanizacija«.

Koliko moč imajo Židje v Ameriki, je dokazal Ford v poglavju

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

XXXIV., ki ima napis: »Državni predsednik se je moral pokoriti«. Ta državni predsednik je bil Taft (1909 do 1913), ki je 15. februarja 1911 odbil zahtevo Židov, da se leta 1832. sklenjena trgovinska pogodba med Združenimi državami in Rusijo brez državnega vzroka odpove, a 13. decembra istega leta je dobil nalog od poslanske hiše in senata, da Rusiji priobči ukinitve trgovinske pogodbe.

Zadnje poglavje (XLV.) nosi napis: »Financijski načrti internacionalnih Židov«.

V židovski svetski državi bodo sledeči davki uvedeni:

1. Progresivni davek na premoženje.

2. Progresivni davek na dohodek in dedščino.

3. Davek na prenos premoženja, bodisi v denarju ali pa v drugih vrednotah.

4. Davek na razkoš.

S tem končuje 2. knjiga »Mednarodnega Žida«.

Pozitivnega predloga, kako bi se imelo rešiti židovsko vprašanje, Ford ni stavil, premda je angleška vlada po osvojenju Palestine v svetski vojni (1914—1918) 2. novembra 1917 po uglednem državniku in ministru Balfouru izjavila, da mora Palestina postati židovska narodna domovina, kakor to želijo zionisti, ali pod pogojem, da se s tem ne kratijo pravice drugih stanovnikov te zemlje. Odkar ima Angleške od Zveze narodov mandat za Palestino, nastoji izpolniti svoje Židom dano obecanje, ali pri izvedbi se ji odločno upirajo Arabi, katerih ima v Palestini o. 600.000, dočim Židov le o. 110.000, ki pa so se še le v novejšem času v večjem številu v zemljo doselili. V Palestino, ki meri o. 25.000 km² se bo moglo morda še o. 300.000 Židov preseliti. Kam pa z drugimi, ko jih ima na svetu o. 12 milijonov? Angleži so jim svoj čas ponudili svojo naselbino Ugando v vzhodni ekvatorialni Afriki. Ali ta meri samo 13.000 km². Morda je Ford sprevidel, da ni toliko zemlje na razpolago, da bi se vsi Židje mogli na njej nastaniti, pa je k židovskemu

vprašanju samo rekel, da jih Amerikanci nočejo pokončati, ali oni se morajo spremeniti. Ford sam v predgovoru k svojemu »Mednarodnemu Židu« izjavlja, da s to knjigo noče nikakor popoiznoma rešiti židovskega problema. Pa kljub temu je njegov »Mednarodni Žid« za vse nežide, posebno pa za nas Slovence od velike važnosti, ker je nas z njo opozoril na veliko židovsko nevarnost v političnem, narodnem, gospodarskem, prosvetnem in moralnem pogledu. Še le Ford nam je odprl oči, da lahko pravilno presodimo rusko revolucijo. Če bi ruski emigranti v Parizu brali to njegovo knjigo, ne bi profesor Aleksejev v svojem predavanju v Jevrasijskem seminaru (osnovan 1. novembra 1926; ime od besede »Jevrasij«, t. j. Evropa in Azija) trdil, da je bilo že vse znano o Rusiji, kar so prinesli boljševiki, razven proletarskega terora. Tudi ne bi takrat neki od teh t. zv. »Novih Rusov« predlagali sodelovanje z boljševiki. Ni brez temelja trditev, da so ti Rusi podkupljeni od sovjetov. Pravilno je Rus Markov presodil težnje teh Rusov če trdi, da oni hočejo Jevrasij urediti za Jevream asij, t. j. Jevrejom Azijo, kakor židovski boljševiki že pripravljajo južno Rusijo za židovsko kolonijo.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Novo za gospode in dame

došlo razno angleško in češko blago za obleke, plašče ter kostime v izredno veliki izbiri in v najmodernejših barvah v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje, Kralja Petra c. 5

Cene nizke!

Postrežba solidna!

Dol

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da imate Vi velik dobiček, ako kupite za letošnjo pomlad in poletjesukno, ševjot ali kam-

garn za moške obleke, razno volneno blago za damske obleke, platno, cefir, kambrik, tiskano in vse drugo manufakturno blago edino v veletrgovini

R. Stermecki, Celje

kjer je velikanska nova zaloga in čudovito nizke cene. Primerno letnemu nakupu se da nagrada.

Učenec

15—16 let star, se takoj sprejme za krojaško obrt. Hrana in stanovanje v hiši. Josip Leon, Celje, Glavni trg štev. 12.

2—3

Josip Cvelber, čevljarski mojster

Celje, Ozka ul. 3

priporoča se cenj. občinstvu v mestni okolici za obilen obisk. Izgotavlja vsakovrstne čevlje po meri. Najnižje cene. Postrežba točna in solidna.

Šoferska šola

izobrazuje kandidate praktično in teoretično za samostalne vozače (šoferje). Dame in gospodje se vsak dan sprejemajo. Pouk temeljit, uspeh siguran. Zahtevajte prospekt. Auto-skola, Zagreb, Kaptol 15. Tel. 11-95.

Premog

zabukovski, trboveljski in vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Oglašujte!

Franjo Dolžan, Celje

Kralja Petra cesta

Kleparstvo

in naprava strelovodov. Pokrivanje streh in zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava modernih higijeničnih kopalnih sob, klosetov in zdravstv. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Cene znatno znižane!

Največja zaloga in samoprodaja za našo cesto najpripravnnejših.

PUCH koles
in k les znamke „Waffenrad“

12 mesecev garancija.

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno-stopalno zavoro.

Cena od Din 1600.— naprej.

Največja zaloga delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

Šivalni stroji od Din 2000.— naprej.

Vsi stroji so za vezenje pripravljeni. Pouk v vezenju zastoj.

Največja reparacijska delavnica.

A. NEGER, Celje, Gosposva ulica št. 32.

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Ceně zmerne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica